Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 47. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го БЕРЕЗНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 2, 1978 No. 47. VOL. LXXXV.

Делегація УККА відвідала Владику Митрополита Мстислава

Делегація УККА на відвідинах в Митрополита Мстислава. Посередині сидить Блаженніший Митрополит Мстислав. За ним стоять (зліва): о. В. Базилевський, І. Базарко, С. Букшована, Є. Івашків, Й. Лисогір, д-р В. Омельченко, д-р В. Душник, Х. Навроцька, І. Олексин і о. протопресвітер А. Селепина.

Ню Йорк, Н. Й. (УККА) — У вівторок, 24-го січня 1978 року, дев'ятичленна делегація Централі Українського Конгресового Комітету Америки склала офіційну візиту Блаженнішому Владиці Мстиславові, Митрополитові Української Православної Церкви в ЗСА, в його резиденції в Бавнд Бруку, Н. Дж.

При в'їзді до резиденції пишається монументальна будова — Церква-Пам'ятник Св. Апостола Андрія Первозваного, а біля неї цвинтар-пантеон, де спочивають померлі Ієрархи і духовенство Укр. Православної Церкви в ЗСА та сотні громадсько-політичних діячів, які жили і працювали для українскої справи не тільки в Америці, але і в цілому вільному світі.

Ініціятиву для оснування цього великого релігійно-культурного осередку в Бавнд Бруку дав Владика Мстислав біля три декади тому.

Зустріч була запланована раніше, під час українського Нового Року, але з огляду на виїзд Владики Мстислава до Канади, була перенесена на пізніший час. В зустрічі з Владикою Мстиславом взяли участь члени Президії УККА: екзекутивний віце президент УККА Іван Олексин, о. Володимир Базилевський, мгр Іван Базарко, п-ні Стефанія Букшована, д-р Володимир Душник, інж. Євген Івашків, Йосип Лисогір, п-ні Христина Навроцька і проф. д-р Василь Омельченко.

Іван Олексин привітав Владику в імені Екзекутиви УККА та всього членства з нагоди Нового Року, бажаючи Владиці доброго здоров'я та енергії до дальшої успішної праці на полі релігійному та національно-суспільному. Він згадав, що УККА як всенаціональна українська репрезентація співпрацює тісно з Українськими Церквами, що є запорукою дальшого розвитку як Церков, так теж УККА та його складових частин.

З черги мгр Іван Базарко, адміністративний директор УККА, представив всіх присутніх делегатів УККА

(Закінчення на ст. 3-ій)

Окружні Комітети Відділів УНС Ню Йорку і Надгудсонський заповіли Загальні Збори

Ню Йорк, Н. Й. — Управа Окружного Комітету Відділів УНСоюзу інформує, що в п'ятницю, 3-го березня ц. р. о год. 7-ій вечором тут у приміщенні Українського Народного Дому при 2-ій еевеню відбудуться Річні Загальні Збори Округи у яких зобов'язані взяти участь представники і конвенційні делегати наступних Відділів:

4, 5, 6, 8, 16, 19, 46, 69, 86, 88, 117, 130, 158, 184, 194, 195, 200, 203, 294, 295, 210, 211, 212, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 433, 435, 450, 455, 457, 485 і 489. В програмі Загальних Зборів: звітування Окружного Комітету УНС, дискусія над звітами, вибір нової Управи і Контрольної комісії, устійнення праці на 1978 рік, який є конвенційним роком УНСоюзу, доповіді головних урядовців тощо. У Зборах, як і кожного року, візьмуть участь члени Головного Уряду УНС і обласний організатор Василь Оріховський. Президію теперішньої Окружної Управи очолюють: д-р Іван О. Флис — почесний голова, Микола Хоманчук — голова, Михайло Юзенів — секретар і Василь Цюпа — касир.

Джерзі Сити, Н. Дж. — Річні Загальні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Надгудсонської Округи відбудуться тут в неділю, 5-го березня ц. р. о год. 6-ій вечором в залі Українського Народного Дому при Фліт і Овкленд евеню до участи у яких зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати наступних Відділів УНС: Джерзі Сити — 25,70, 170, 171, 196, 270, 275,286 і 287; Байон — 213, 281. У програмі Зборів: звітування Управи Окружного Комітету, дискусія над звітами, вибір нової Управи і Контрольної комісії, устійнення пляну праці на 1978 р. тощо. Про актуальні справи УНСоюзу інформуватимуть учасників члени Головного Уряду, які візьмуть участь у Зборах, а також обласний організатор Василь Оріховський. Президію Окружної Управи очолюють тепер: Степан Островський — голова, Осип Зубрицький — секретар і Володимир Бутковський — касир.

УСО „Тризуб" у Філядельфії відбуде Річні Збори

Філядельфія, Па (с. г.). — З УСО „Тризуб" інформують, що звичайні Загальні Збори Осередку відбудуться тут в неділю 5 березня ц. р. о годині 3 по полудні у залі при 4932 Н. Брод вулиці. На порядку нарад є звітування членів Управи, уділення абсолюторії та вибір нової Управи в складі: голови, двох заступників, секретаря, касира, шістьох членів Управи, та п'ять членів Контрольної Комісії і трьох членів Товариського Суду.

До найважливіших справ, які будуть заторкнені під час Загальних Зборів, це є купно 32-акрової площі в Монтгомері Кавнті де Управа плянує будову відповідних спортових майданів, басейну, відповідної залі та інших будинків.

Немає певности щодо ратифікації нового договору вуглекопами

Вашінгтон. — У понеділок, 27-го лютого, тут відбулися наради провідників робітничої спілки Об'єднаних Вуглекопів з біля 200 представниками місцевих профспілок з 11-ох стейтів, під час яких обговорено подробиці нового 3-річного робітничого контракту, відносно якого минулої п'ятниці погодилися речники вуглекопів і представники працедавців. Тепер біля 160000 шахтарів, які вийшли на страйк більше ніж 80 днів тому, мають ратифікувати цей тентативний договір шляхом голосування і тому провід Об'єднаних Вуглекопів минулого понеділка закликав провідників місцевих філій профспілки запізнатися з подробицями контракту, пояснювати його членам і переконувати їх голосувати за ратифікацією.

Того самого дня у Вашінгтоні також відбулася нарада представників власників копалень, на якій також продискутовано подробиці тентативного контракту.

Щодо ратифікації нового контракту вуглекопами, то голосування має розпочатися в деяких місцевостях в п'ятницю, 3-го березня, і сподіваються, що вислід буде вже відомий в неділю, 5-го березня. Не зважаючи на те, що крайовий провід профспілки Об'єднаних Вуглекопів підтримує згаданий договір, в багатьох місцевих філіях існує поважна опозиція до нього, а деякі філії вже голосували проти ратифікації. Таким чином вислід голосування ще не певний.

Сенат відкинув два додатки до договорів Панамського каналу

Вашінгтон. — У понеділок, 27-го лютого, Сенат 55-ма голосами проти 34-ох відкинув пропозицію консервативних сенаторів обох партій, щоб до нових договорів з Панамою щодо майбутности Панамського каналу включити додаток, що ЗСА матимуть право задержати свої військові бази до 2020-го року, тобто 20 років довше, ніж передбачують договори, що їх вже раніше підписали президент Джіммі Картер і панамський лідер Омар Торріхос Геррера, але Сенат мусить ще їх ратифікувати двома третіми голосів.

Того самого дня Сенат 58-ма голосами проти 26-ох відкинув другий запропонований додаток, а саме, що на випадок непорозуміння авторитетним буде бути англомовний текст договорів, а не еспаномовний. Згідно з оригінальною версією договорів, англомовний і еспаномовний тексти мають бути однаково важливі.

Картер пропонує поширити повновласті Комісії щодо рівноправности в затрудненні

Вашінгтон. — Минулого четверга, 23-го лютого, президент Джіммі Картер передав Конгресові плян, який має на меті сконсолідувати діяльність всіх федеральних агенцій, які займаються поборюванням дискримінації в затрудненні, пропонуючи, щоб Комісія щодо рівноправности в затрудненні перебрала на себе головну відповідальність в цій ділянці. Досі ці функції розділені між 18-ма агенціями федерального уряду, що, на думку Президента, спричинює неефективність, непотрібне дублювання та марнотратність.

Представляючи свій реорганізаційний плян під час спеціяльної церемонії в Білому Домі, президент Картер заявив, що концентрація повновластей в руках Комісії щодо рівноправности в затрудненні — „це найважливіший крок на відтинку поліпшення громадських прав за останнє десятиріччя", підкреслюючи, що ця Комісія повинна бути більш ефективною в поборюванні будь-якої дискримінації на підставі раси, статі, релігії чи національного походження.

Президент також повідомив, що плянує видати екзекутивне доручення, яке уповноважить Департамент праці перебрати в свої руки нагляд над додержанням принципів рівноправности щодо затруднення всіма приватними фірмами, які одержують контракти від федерального уряду.

Під час церемонії в Білому Домі були присутні чільні члени Конгресу, який має право до 60-ох днів відкинути згадані реорганізаційні пляни Президента, а також Коррета Кінг, вдова по Мартинові Лютерові Кінґові, відомому борцеві за рівноправність для негритянського населення ЗСА, який згинув наслідком атентату.

У січні ціни на продукти широкого вжитку значно зросли

Вашінгтон. — Бюро Робітничої Статистики інформує, що протягом січня, ціни на продукти широкого вжитку зросли на вісім десятих одного відсотка, тобто два рази стільки, як протягом кількох попередніх місяців. Хоч деякий зріст в цінах передбачувано з уваги на дуже гостру зиму, яка спричинила брак деяких сільсько - господарських продуктів, то все одно таке високе збільшення в цінах затурбувало багатьох урядових економістів, бо від липня 1977-го року підвищення в тих цінах пересічно становили тільки чотири десятих одного відсотка.

Головними спричинниками такого високого зросту в цінах протягом січня було те, що значно подорожіли харчові продукти, кошти медичної опіки та збільшилися кошти закупівлі мешканевих домів, як також мешканеві чинші.

Історія України в Сейнт Пітерс

Джерзі Сити (Н. Н.). — У весняному семестрі тут у Сейнт Пітерс коледжі відбуваються лекції української історії. Викладачем є д-р Константин Савчук, знаний професор історії в згаданому коледжі. Лекції охоплюють історію України від Богдана Хмельницького до новітнього протимосковського руху спротиву. За курс одержується три кредити; його відвідують 29 студентів, з них всього три українці. Професор Савчук, який здобув свій докторат в Колюмбійському університеті є головою історичного факультету в цьому коледжі. Його другий курс, чи радше семінар у весняному семестрі досліджує російських дисидентів і українську опозицію в СССР. Трикредитний семінар нараховує 13 студентів.

БЕОГРАДСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ЗАСТРЯГЛА НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ

Београд, Югославія. — Ройтер інформує, що невтральні країни намагаються рятувати ситуацію, бо виглядає, що Европейська Конференція для справ безпеки і співробітництва в Београді, метою якої було розглянути дію Гельсінкської угоди, опинилася у безвихідній ситуації і застрягла у „мертвій точці". Незалежні і неповʼязані з жадними політичними чи військовими бльоками держави внесли в понеділок, 27-го лютого ц. р., свій коротенький трьохсторінковий проєкт заключного акту, який не поминає цілковито мовчанкою гуманітарних справ „Третього Кошика" Гельсінкської угоди, а зокрема оборони людських прав, але зате говорить про них дуже загальниково, щоб тим вдовольнити делеґації Совєтського Союзу та інших комуністичних держав, які вже на протязі трьох тижнів відкидають правом вета усі проєкти західніх держав, які включають оборону прав людини. Тим часом дипломати нетерпеливо очікують закінчення цієї безплідної Конференції і повороту домів, бо Конференція, яка триває вже 17 тижнів, не принесла і не принесе позитивних результатів, а тільки загострить відносини між західніми і східніми державами. Політичні спостерігачі стверджують, що Москва і її сателіти невгнуто стоять на своїх позиціях, кажучи, що заключний акт Београдської Конференції має оминути мовчанкою всякі проблеми, повʼязані з обороною прав людини, бо це є вмішуванням у внутрішні справи інших країн, що не є згідне з духом Гельсінкської наради. Тим часом численні дисидентські групи і югославський письменник-дисидент Михайло Михайлов, апелюють до західніх делеґацій не капітулювати перед Москвою і настоювати на прийнятті такого документу, який в доповненні до Гельсінської угоди, запевняв би права людини у цілому світі. Не виключно, отже, що в результаті впертости комуністичних делеґацій в Београді появиться два окремі заключні документи тільки для того, щоб зберегти обличчя Конференції.

Ізраїль відкинув останні пропозиції Єгипту

Єрусалим. — Ізраїльський уряд премʼєра Менахема Беґіна у понеділок, 27-го лютого, відкинув останні пропозиції єгипетських властей щодо спільної деклярації відносно принципів в справі загального замирення на Близькому Сході, що їх передав ізраїльському урядові Альфред Атертон, асистент державного секретаря ЗСА, який сповняє функцію посередника між Каїром і Єрусалимом. Уряд премʼєра Беґіна передав Атертонові свої власні рекомендації і він їх тепер має передати єгипетському урядові президента Анвара ель-Садата.

Хоча премʼєр Беґін заявив кореспондентам, що „теперішнє становище Каїру ще більш негнучке, ніж раніше", то все одно висловив надію, що мирові переговори між Ізраїлем та Єгиптом продовжуватимуться. Проте, Беґін і Атертон відмовилися подавати будь-які інформації про нові пропозиції Єгипту, як теж про пропозиції Ізраїля. Атертон, однак, признав, що найбільшими перешкодами до порозуміння є розбіжність поглядів щодо розвʼязки питання палестинських арабів, звільнення окупованих Ізраїлем арабських територій та справа ізраїльських осель на арабських землях.

Того самого дня, в понеділок, єгипетський міністер закордонних справ Мохаммед Ібрагім Камель гостро натаврував недільне рішення ізраїльського уряду продовжувати свою політику відносно осель на окупованих арабських землях, заявляючи, що це рішення премʼєра Беґіна доказує, що Ізраїль далі плянує поширювати свої оселі на Сінайському півострові, як теж встановлюти нові оселі на західньому березі ріки Йордан. Камель підкреслив, що це рішення може дуже послабити можливості успіху місії Атертона.

Між іншим уряд Сирії у понеділок відкинув пропозицію, щоб Альфред Атертон також відвідав Дамаск, бо вважає, що такі відвідини „не принесли б жадної користи". Сирія, як відомо, вороже наставлена до діялогу між Єгиптом та Ізраїлем.

У Чернівцях відбулась премʼєра „викривальної" пʼєси про імігрантів

Нещодавно у Чернівецькому музично-драматичному театрі ім. Ольги Кобилянської, інформує київська „Літературна Україна", — поставлено премʼєру пʼєси Григорія Плоткіна „Втрачений горизонт". У цьому творі, пише далі газета, — „рельєфно й переконливо зіставлено світлу й щасливу долю трудової людини в Радянському Союзі з гірким становищем емігрантів на так званій „землі обітованій". Боже „ті, хто втрачають Радянську Вітчизну, неминуче втрачають і життєві горизонти, прирікають себе на жалюгідну роль наймита буржуазних товстосумів". Київська газета клясифікує цю пʼєсу, як „спектакль в стилі психологічно - публіцистичної драми" і як „патріотичну і гостро викривальну виставу", яка „викликала гаряче схвалення глядачів". Газета також коротко переповідає зміст і провідну думку цього твору, в якому представлено глядачеві „моральне падіння таких антипатріотів, які покинули нашу Батьківщину", а теж „розкриває жорстоку клясову суть „ізраїльського раю". Герой пʼєси — Михайло Лівщиць, не зважаючи на те, що в нього знаменита посада в науково-дослідному інституті, родина й інші „блага", покидає „дбайливу Вітчизну-матір, яка виростила його, дала освіту, високе звання радянського громадянина". Михайло перейнятий бажанням слави і „запаморочений чадом сіоністської пропаганди", виїжджає до Ізраїля, де „зазнає повного краху", втрачаючи „все найдорожче", — уболіває над його долею „Літературна Україна".

БОЙКІВСЬКИЙ ВЕЧІР

Ню Йорк, Н. Й. — Товариство „Бойківщина", Відділ „Маківка", влаштовує в неділю, 5-го березня ц. р. о год. 2-ій по полудні в Пластовій Домівці 144 2-га евеню — Бойківський Вечір. У програмі вечора виступають: концертова співачка Ія Мацюк-Грицай, поет Тарас Грицай, Роман Тимчук, родина Т. Щепків, тріо Данилів і студентки: Л. Кметик, І. Гошовська, Л. Гошовська і М. Кордуба. В цій же залі відбуватиметься також виставка вишивок і ляльок в народному одязі.

ВАСИЛЬ СТУС: НЕ МОЖНА СИДІТИ, СКЛАВШИ РУКИ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). Український поет Василь Стус, який сьогодні перебуває на засланні в Магаданській області, написав до своїх приятелів листа, що його тут передруковуємо. Лист Стуса поширений в самвидаві. Стус відбув пʼять років увʼязнення в Пермській та Мордовських таборах.

Василь Стус
(скульптура)

„Дорога Михасю! Дорогі Світлана, Юрко! Дорогі Льолю, Надіє, Павле! Дорогі Рито, Борисе!

Вирішив я відтепер писати такі гуртові листи.

Від Вас довше не було чуток, а від мене — так само.

Надто багато листів зникає — і немає бажання писати для гебесів (гебес — таке слово є в мові моєї мами, я згадав його, пришатувавши для абвгд, як кажуть москвичі).

Мав листа від Оксани Якивни (низький їй уклін), од Валерії А., Євгенової дружини (давніше збирався відписати — і трапилася біда).

Одне слово, я перележав нагло в лікарні з 20.8 по 18.10. Ще буду на лікарняному бюлетені до середини грудня (орієнтовно). Нічого страшного нема, проте мушу вилежати.

Хай Валя не хвилюється — а батькам я просто не писав за це.

Перше: перейдімо на цінні листи. Всі мої листи за кордон пропали, чимало внутрішніх — так само. Я бив телеграму до Андропова, що його хлопці крадуть листи і на голову лізуть. У лікарню прибув гебіст районний, сказав, що це клевета, за яку я відповідатиму. Дав, здається, інструкції як бути зі мною — і лікарям, і тут на руднику. Довкола мене — зона відчуження.

Коли я був у лікарні, в кімнаті зробили обшук, переривши папери. Книжок Рільке й Московія — я не одержав. Шкода. Головне — не маю Ваших квитанцій. Та й термін, мабуть, уже вибув.

Слала якісь книжки пані Галя Г., не дістав нічого. Був її лист на лікарню Транспортного — допитується, що і як.

Дістав листа од Стефи Ш., Левка Л. Обидва — сумні, особливо останній (враження від Дружківки).

Але — не тільки: Левко чує, що громада вкрай залякана розправою над Комітетом нагляду. Отож, коли в Києві є члени такого, то хай знають: я дав згоду стати його членом, хоч і мало можу, бувши так далеко од України.

Бо коли перший рядвиліг, треба комусь заступити місце. Звичайно, у Вас можуть бути свої київські міркування (і слушні), але не хотілося б

(Закінчення на ст. 4-ій)

НЕЗАЛЕЖНА РОБІТНИЧА СПІЛКА В СССР ЗАПОВІДАЄ ДАЛЬШІ ЗМАГАННЯ

Москва. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Совєтському Союзі Крег Вітней інформує у числі газети з 28-го лютого ц. р., що прихильники незалежної робітничої спілки, яку очолює Владімір Клебанов, копальняний робітник з Донецька в Україні, повідомили закордонних кореспондентів в понеділок, 27-го лютого, про зникнення 5-ох керівних членів спілки, які пропали без вісти після їхнього арешту агентами КҐБ і навіть їхні родини не були повідомлені про увʼязнення, обвинувачення і місце перебування. Двох інших членів спілки органи КҐБ заслали до психіятричної лічниці.

„Ми однак не думаємо припиняти нашої праці, — заявив кореспондентам інж. Валентин Т. Поплавський, один з організаторів профспілки, який, до речі, походить також з Донецька. Поплавський приїхав з кількома іншими представниками спілки до Москви, щоб зустрінутись там з закордонними кореспондентами і передати їм відомості про діяльність Профспілки. Зустрівшись з кореспондентами в помешканні одного з прихильників спілки, Поплавський заявив зацікавленим журналістам, що він, на жаль, не міг підтвердити правдивості раннього повідомлення групи московських дисидентів, що В. Клебанов перебуває в одному зі шпиталів Донецька, де він переходить психіятричні бадання. Він передав на руки кореспондентів проєкт статуту профспілки, прийнятий 43-ма її членами 1-го лютого ц. р. Поплавський додав, що профспілка одержує сотні листів від совєтських громадян, у яких вони висловлюють своє признання і обіцяють піддержувати працю спілки в будучому. Членство нелегальної профспілки Поплавський оцінює покищо на 200 осіб. Тому, що деякі параграфи профспілкового статуту є подібними до правильників інших груп оборони прав людини, Поплавський відмітив, що профспілка покищо не координує своєї праці з іншими дисидентськими групами. Виступаючи недавно перед групою дисидентів, Єлена Боннер-Сахарова, дружина академіка Андрея Сахарова, піддержувала ідеї вільної профспілки. Тому могло створитися враження, що вільна профспілка тісно співпрацює з дисидентами. Поплавський та інший член профспілки, Варвара І. Кучеренко, заперечили це і відмежувались від дисидентського руху. „Ці люди є обманці", — заявила Кучеренко. „Ми являємося спілкою вільних робітників". Статут профспілки, який був переданий західнім кореспондентам, дозволяє на членство кожному робітникові, що його права були порушені адміністрацією, урядом, партією чи судівництвом. Робітники називають свою організацію „Вільною Профспілкою Совєтського Союзу". Представники цієї спілки очікують, що вони зможуть одержати піддержку Міжнародної Робітничої Спілки, яка є агенцією Організації Обʼєднаних Націй, й інших вільних профспілок на Заході. „Ми хочемо допомагати тим людям, права яких були знехтувані державними чинниками", — заявив в розмові Валентин Т. Поплавський кореспондентам.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Тактика, чи зміна політики?

Численні американські політичні аналітики і коментатори піднесли в останньому часі знову на повну ширину питання співпраці З'єднаних Стейтів Америки з комуно-московськими імперіялістами і, у пов'язанні з цим, справу зміни американської закордонної політики, яка — на нашу думку — в останньому часі зазнала багатозначних змін, головно, коли йдеться про відношення до Совєтського Союзу. Деякі поважні газети і журнали, як наприклад, „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт", стверджують, що політика президента Джіммі Картера основно змінилася, а неуступчивість Президента в перших місяцях його урядування в Білому Домі кілька разів змінялася, заки повернулася остаточно до політики псевдодетанту, що пригадало американцям політику колишнього державного секретаря Генрі Кіссінджера, особливо в останній фазі, коли вже велися переговори між ЗСА і СССР про скорочення стратегічної зброї, а московські диктатори годували вашінґтонських політиків все новими й новими обіцянками „вічного миру", готуючись в тому часі до нових авантюр, зокрема в країнах Африки, де вони знайшли для себе сприємливі умови для поширення своїх впливів. Початкові, майже драматичні пропозиції президента Картера про нове стратегічне порозуміння, яке поважно обмежувало б совєтські збройні сили; зупинення комуно-московських імперіялістів на передмур'ях Близького Сходу, тверда постава Президента в боротьбі за права людини в комуністичних державах, а зокрема в СССР — викликали в декого застанову і переполох, але в американському народі в загальному скріплювали гордість за міць і відважність їхніх провідників, які і в минулому відзначались цими прикметами, допомагаючи тим самим великому американському народові переходити легше дуже часто трудні ситуації, як наприклад, останні дві війни в Кореї і В'єтнамі та Вотерґейтську аферу, яка сильно потрясла була демократичними основами Америки і дала можливість ворогам ЗСА займатися безкарно антидержавною підривною роботою.

Виглядало тоді, що З'єднані Стейти Америки перейшли нарешті з дефензиви в офензиву у відношенні до кремлівських диктаторів, які в часіції короткотривалої офензивної політики ЗСА кидалися гарячково на всі боки, закидуючи президентові Картерові, що він змагає до відновлення холодної війни з соціялістичними державами, знищення комуністичної системи в світі, застрашуючи рівночасно Білий Дім припиненням переговорів про скорочення стратегічної зброї.

Багато дечого від того часу змінилося. Картер все ще тут і там висловлюється за обороною прав людини у світі, але справа совєтських дисидентів і тисяч політичних в'язнів у комуно-московських в'язницях, концтаборах і психіятричних заведеннях відсунена в тінь. Деякі політичні аналітики стверджують, що президент Картер вирішив повернутися до „реальної" політики, спираючись на заложення, що надто велика заанґажованість в обороні прав людини в СССР шкодить політиці детанту. Найбільш драстичним виявом тієї зміни політичні обсерватори вважають спільний американсько-совєтський комунікат в справі замирення на Близькому Сході, який, хотів цього американський уряд чи ні, наново привернув совєтські впливи, хоч опісля вони були дуже обмежені єгипетською ініціятивою безпосередніх переговорів з Ізраїлем, проти чого сильно протестували не тільки арабські держави і Палестинська Визвольна Організація, але також диктатори Совєтського Союзу.

Дехто з політичних аналітиків висловлюється, що ті поспішні зміни Картерової стратегії у відношенні до СССР породили сумніви в багатьох політиків Заходу щодо їх правильности. Вони радше вказують на поспішність, яка є поганою рисою у політиці. Тому уряд президента Картера не повинен дивуватися, що до політичних потягнень Білого Дому тепер чимраз більше приглядаються. Американці дуже дорожать своєю батьківщиною і її наскрізь демократичною та свобідною системою і хочуть її зберегти також для майбутніх поколінь. Дехто схильний вважати, що дещо змінена політика Вашінґтону у відношенні до СССР є тактикою теперішньої Адміністрації, бо, мовляв, бій між світом свободи і світом тиранії можна виграти сьогодні тільки гнучкою політикою, а не лобовою атакою. Треба однак сумніватися в тому, бо розум і гнучкість ніколи не промовляли до комуно-московських імперіялістів — вони респектували завжди тільки силу.

М. Мельник

МАНІФЕСТ ДЕМОКРАТИЧНИХ КОМУНІСТІВ СХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ

Створення Союзу Демократичних Комуністів Німеччини (ЗДКН) у Східній Німеччині це незвичайно цікава подія. Вона цікава перш за все тому, що це організація підпільна. Цей факт гостро унагляднює уже віддавна відомий нам принцип. У східній Европі тільки ті комуністи можуть функціонувати легально, які дотримуються плятформи, установленої або принаймні одобреної росіянами. Творення того роду організацій на окупованих чи опанованих росіянами територіях, може мати більший вплив на західних і східних комуністів, чим писання людей покрою Солженіцина або писання авторів самвидаву.

ЗДКН підготовив Маніфест і передав його кореспондентові найбільшого німецького тижневика „Дер Шпіґель". Позиції того Маніфесту ідуть в основному далі, чим позиції західних комуністичних партій, і це теж не залишиться без наслідків на публічну опінію Заходу і Сходу. Члени ЗДКН не тільки називають себе демократичними комуністами, але вони без застережень вважають себе членами спільноти усіх лівих партій. Ніяка інша комуністична партія Заходу на такому виразному становищі не стоїть.

Маніфест ЗДКН виразно вважає політику комуністичних урядів СССР не тільки політикою російських урядів, але й продовженням політики царів. Політика ця, на думку авторів Маніфесту, це політика російського імперіялізму. Досі таке виразне становище зайняли тільки українські комуністи, комуністична партія Югославії, Альбанії і Китаю. Навіть еспанець Карільо так виразно тієї справи не поставив. У боротьбі за розвал імперії проблема ця є без сумніву багато важливіша від будь-якої іншої, і з огляду на те Маніфест заслуговує на окрему увагу.

І врешті Маніфест ставить вищість інтересів нації в порівнянні з інтернаціоналізмом комуністичного руху багато гостріше, чим це роблять західні комуністи. Наприклад, після прочитання Маніфесту тяжко собі уявити, щоб ЗДКН вислав делеґацію до Москви на свято жовтневої революції. Інші основні точки Маніфесту багато не різняться від плятформ західних комуністів. В загальному, Маніфест є політичним актом великої ваги, і тому українському читачеві варто познайомитись ближче з тими його тезами, що для нас особливо цікаві. Переклад кількох уривків з Маніфесту поданий за „Дер Шпіґель" з 2-го січня ц. р.

„Ось цим (Маніфестом) звертаємось до суспільства Німеччини і подаємо до відома, що ми, комуністи Німецької Демократичної Республіки (НРД) із демократичним і гуманістичним світоглядом створили нелеґальний Союз Демократичних Комуністів Німеччини..."

„Під сучасну пору ми почали вимінюватись думками відносно теорії і практики демократичного комунізму. Наші циклостилеві матеріяли становлять велику загрозу для товаришів на випадок, коли б вони попали у невідповідні руки. Тому ми сьогодні звертаємось до лівого західного журналу („Дер Шпіґель") в Союзній Республіці Німеччини (СРН) 8 якого безсторонне критичне відношення до Сходу і Заходу є відоме — щоб наші ідеї поширити у менше небезпечний спосіб".

„Нерівний розвиток державного капіталізму допровадив до того, що сьогодні існують дві імперіялістичні надпотуги, ЗСА і СССР."

„Оба імперіялістичні центри є джерелом небезпеки війни. Брутальне застосування напальму Совєтським Союзом проти пограничних військових відділів Народної Республіки Китаю і постійне напруження на китайсько-совєтському кордоні доказують, якою демагогічною є теза, начебто потуга СССР існує для забезпечення миру".

„У західній імперіялістичній системі існує ґльобальна взаємозалежність в економіці, політиці і культурі. Тому небезпека війни між капіталістичними промисловими країнами не існує.

Совєтське збroєння на суші, на воді і в повітрі, їхнє під'юджування войовничих елементів на африкансько-арабському обширі за допомогою доставй зброї, персоналу й інструкторів, зростаюча мілітаризація цілого публічного життя в Східньому Бльоці загрожують світовому мирові. Є необхідним, щоб покінчити з колоніяльною системою також і червоної імперії".

„СРН повинна вийти з НАТО, а НДР — з Варшавського Пакту, і ціла Німеччина повинна бути роззброєна. Рада Безпеки Об'єднаних Націй може загарантувати невтральність Німеччини".

„З Німеччиною треба (іншим країнам) зробити розрахунки за допомогою мирних договорів, дотримуючись мудрих слів Леніна: „Мир без (воєнних) контрибуцій і анексій". Росія має величезні простори, отже, чому вона має ставати рабівником (чужих) земель? Ми вітаємо поставу наших японських

(Закінчення на ст. 4-ій)

В. Боровський

СПРАВА ЖІНОЧИХ ПРАВ

II

Тут треба також додати, що хвиля абортів доходить тепер до фантастичних розмірів, у самому місті Атланті в одному році зроблено 20.000 абортів. Це число дорівнює числу тих дітей, що їх замордував цар Ірод. Це жахлива проблема часу, що її не вільно по іродівськи розв'язувати. Ця справа вимагає глибокої застанови з боку релігійного світу, без огляду на віровизнання, гуманістів, медичних чинників; представників науки, які рахуються з порядком життя, установленим Творцем, і взагалі людей зацікавлених у цьому.

На самій Американській Жіночій Конференції опозиція не перевищувала 20 відсотків учасниць. Перед закінченням цієї Конференції ця опозиція демонстративно покинула її. Малий процент опозиційних жінок на цій Конференції пояснюється тим, що її учасники були підібрані різними маніпуляціями організаторок цієї в певній мірі оплаченої Конференції, які переважно були особами ліберальних, чи подібних поглядів. Наприклад, сама голова цієї Конференції — Белла Абцуґ відома зі своїх ліберальних поглядів, яка останніми часами навіть втратила довір'я певної частини своїх виборців в Ню Йорку і не була перевибрана на конгресменку до Вашінґтону. Тепер на її місце вибрано республіканця.

Коли тут була згадка про маніпуляції, то цікаво, що це підтверджує і делеґатка на цю Конференцію від Союзу Українок — О. Ставнича, коли вона в „Нашому Житті" за січень 1978 р. пише: „Організатори Конференції мали повну контролю над перебігом нарад і доступу до слова. Їхні співпрацівники з залі на умовлений знак вносили внески на закриття дискусії". Тут не зрозуміле те, що ця сама делеґатка рівночасно пише: „Згідні з парляментарними приписами способи мали повну контролю над промовцями і над внесками", і це в той час, коли зі залі на умовлений знак вносили внески на закриття дискусії".Вона сама признається,що через ці „згідні" способи не було можливости представити окремої резолюції в обороні прав людини в Україні, куди належали і переслідувані українські жінки. Шкода тільки, що дві українські делеґатки там не виступили рішуче в обороні української резолюції, бо звичайно різні ліві кола голосно протестують проти переслідувань комуністів, але мовчать коли комуністи переслідують некомуністів.

Щоб не допустити немилих організаторкам цієї Конференції резолюцій, вони „згідно з парляментарними приписами" на самому початку пропхали постанову, що буде ухвалено тільки ті 25 резолюцій, які вони самі завчасу заплянували.

В Америці викликало поважне невдоволення й те, що Уряд дав на цю акцію ліберальних жінок гроші, здобуті з податків своїх громадян. Уряд напевно буде оправдуватися тим, що йому залежить на тому,щоб встановити, чого саме хоче американське жіноцтво. Тут варто згадати, що каліфорнійський конгресмен — Роберт Дорнан, коли промовляв на З'їзді опозиції, і знаючи, що жінка президента Картера промовляла до учасниць ліберальної Конференції, просив представників преси, щоб вони переказали таке: „Скажіть президентові Картерові, що його жінка була на невластивих зборах!" Господиня Ріта Кумен, 45 років, з Рочестеру, Н. Й., мати п'ятьох дітей, що була на опозиційному З'їзді, сказала кореспондентові „Ню Йорк Таймсу", що вона є „проти прав для гомосексуалістів, бо вони не вроджені такими, вони зробили себе такими, і вони будуть впливати на наших дітей, якщо вони мали би вчити їх свого способу життя в наших школах!"

Відома співачка Аніта Браян, яка останньо стала відома зі своєї акції проти того, щоб гомосексуалісти були вчителями в школах, прислала на З'їзд опозиції листа зі своєї підтримкою, в якому вона назвала акцію Інтернаціонального Року Жінки марнуванням грошей американських платників податку і додала, що ця Конференція є за гомосексуалістами, за абортами і за багато іншими справами, яких не поділяє більшість американського жіноцтва!"

Учасники опозиційного З'їзду ухвалили чотири резолюції:

1. Домагання ухвалення додатку до Конституції в обороні права на життя ненароджених дітей.

2. Домагання запевнення, що програма освіти дітей буде контрольована приватним сектором.

3. Висловлено опозицію до ратифікації додатку до Конституції про рівні права для жінок, уважаючи, що американські жінки є рівні.

4. Висловлено домагання в справі охорони родини, щоб не допустити вчити в школах про гомосексуалізм, лесбіянізм або проституцію, або представляти їх у школах, як допустимий стиль життя.

Коаліція Жіночих Організацій за Життя і за Родину подала скаргу до суду, обвинувачуючи організацію Інтернаціональний Рік Жінки в неналежному витраченні державних грошей, які вона отримала.

З опозиційної до цієї Конференції преси і голосів ми довідалися, що радикальні жінки, які були в більшості на ній, ухвалили між іншими такі вимоги до Американського Уряду;

1. Усунути першенство в надаванні праці для військових ветеранів.

2. Довести до сексуальної інтеґрації у в'язницях.

3. Щоб держава фінансувала центри для опіки над дітьми, які мають діяти 24 години на добу, незалежно від того, чи їхні батьки будуть в стані платити за дітей, чи ні.

4. Щоб держава фінансувала фонд правної оборони матерів лесбіянок.

5. Щоб у школах відбувалися виклади про сексуальне життя, в тому і гомосексуальне, і діти мали право особистого вибо-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Іванна Рожанковська

ПЕРЕД ЗАГАЛЬНИМИ ЗБОРАМИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЮ ЙОРКУ

Перші загальні збори Українського Музею в Ню Йорку відбулися 12 червня 1977 року після того, як Союз Українок Америки подбав про чартер і статут музею, щоб створити широку громадську базу для існування і розвитку цієї нової культурної установи. Згідно зі статутом, в неділю, 5 березня ц.р., відбудуться другі загальні збори, що започаткують перший повний діловий рік управи музею.

Фундатором музею є Союз Українок Америки, який закупив і зремонтував приміщення та віддав його безкоштовно для вжитку музею, подбав про влаштування і дотепер майже вповні поносить кошти його ведення. Надії на зрозуміння потреби музею серед української громади в ЗСА та видатну фінансову піддержку ще не здійснилися. Дотепер музей нараховує около 250 членів, з того деякі з таких віддалених стейтів як Міннесота чи Кентаки, як також трьох меценатів (датки по 1,000 дол.) і чотирьох добродіїв (датки по 500 дол.). Зваживши факт, що скромний бюджет музею становить около 40,000 дол. на рік, стає ясно, що дальше його існування залежить не лише від піддержки СУА, але передусім від того, скільки членів, меценатів і добродіїв знайдеться серед тієї частини нашого поселення, що доцінює значення цього важливого культурного почину.

За короткий час існування музей виявив незвичайну активність. Інавґураційну виставку, що включала різні зразки народного мистецтва, заступлено по році новою, якої експонати віддзеркалюють традиційні мотиви в українській вишивці і тканинах. Весною 1977 р. зорганізовано конкурс обрядових хлібів і писанок та великодню програму, що притягнула сотки зацікавлених технікою писання писанок. У різдвяній програмі, що включала виконання ручних прикрас на ялинку, вертеп, колядки і відвідини музею, взяло участь понад 500 дітей Ню Йорку і околиці зі шкіл українознавства, гуртки Пласту і СУМА. Вартість цього роду програм характеризує найкраще реакція одної з учительок, яка ствердила: „З сьогоднішньої програми і відвідин музею діти скористали більше, як з десяток лекцій про українську культуру".

Виготовлено дві серії прозірок, а саме обрядових хлібів і писанок та пояснення до них у формі доповідей українською та англійською мовами, що можуть бути використані на різних імпрезах для своєї та чужої публіки. Музейні каталоги служать як джерело інформації для тих, хто влаштовує виставки народного мистецтва в терені.

За п'ятнадцять місяців відвідало музей понад 5,500 осіб, у тому приблизно 2,400 неукраїнців, і тут слід підкреслити його ролю, як амбасадора доброї волі. Серед відвідувачів були не лише американці, але і туристи з різних частин світу, яких так багато буває в Ню Йорку. Доступний для широкої публіки на постійній базі, Український Музей має необмежені можливості інформації про Україну і її культуру.

Музей став членом Американської Асоціяції Музеїв і має змогу стати членом Міжнародної Асоціяції Музеїв, брати участь у міжнародних конґресах, присвячених музейним справам і піднести голос в оборону пам'яток української культури, які нищить і розбазарює „старший брат" на рідних землях. Для здійснення таких завдань потрібні не лише фонди, але також люди з відповідними кваліфікаціями і знанням.

Повідомлення про відкриття Українського Музею і каталоги виставок вислано до різних музеїв світу, що цікавляться етнографією, включно зі Східньою Европою. Цією дорогою нав'язано контакт з багатьома музеями і призбирано різні інформації, що вказують на потребу акції чи реакції з боку нашого поселення. Нас повідомили, що одиноким українським експонатом у величезнім Британськім Музею в Лондоні є 1 шт. кераміки, з берлінського музею пишуть, що в їхніх фондах знаходиться 330 предметів, є теж вістки з Австрії і навіть з Польщі. Один з музеїв Швайцарії має невеличку збірку, але описує її у своїм каталозі як руську, рутенську, руснацьку, лише не українську, що напевно не є доказом злої волі, лише браку знання. За допомогою відповідних матеріялів та інформацій можна б виправити неправильні заподання. Тут слово за українськими істориками, бо такі завдання переходять не лише спроможності, але і компетенції управи чи персоналу музею.

Народне мистецтво, до якого обмежені теперішні фонди Українського Музею, становить елементарний рівень культурного розвитку нації. Для цього, щоб Український Музей сповняв свою культурну місію у вільнім світі, конечно поширити його на інші ділянки, що репрезентують культурну спадщину минулого та мистецьку творчість української еміґрації. Участь громадянства у чергових загальних зборах Українського Музею, зацікавлення його долею та жертвенність перерішать його майбутність.

Василь Лев

ПРОФЕСОР Д-Р МИХАЙЛО ТЕРШАКОВЕЦЬ

(2)

Орієнтаційний перегляд наукових праць М. Тершаківця.

До історії галицького культурного та зокрема літературного відродження в Галичині відносяться праці, названі під числами: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 14. Праця п.з. „Галицько-руське літературне відродження", з 1908 була першою пробою синтези, на основі оголошених чужих і власних матеріялів. В цій праці використав М. Тершаковець також рукописний матеріял, що переховувався в рукописному відділі університетської бібліотеки у Львові. — Праця п.з. „До життєписи Маркіяна Шашкевича", надрукована в 1912 р., була написана на основі актів архіву Митрополичої Консисторії, подавала невідомі досі факти з життя Шашкевича і понад усякий сумнів устійнювала те, що досі було напевне або сумнівне.

Окрему групу праць, основаних на документах архіву міністерства внутрішніх справ у Відні, були праці, названі під 7, 8, 11, 15, 16 числом. Вони присвячені Вартоломеєві Копітареві, геніяльному слов'янознавцеві словінської народности, що був кустосом цісарської бібліотеки у Відні, генеральним цензором усіх слов'янських книг і рукописів. Був він гарячим католиком, ворогом царського російського деспотизму та московського православія, прихильником і приятелем усіх придушених слов'янських народів, а між ними українського. У своїй приязні до українців називав він їх уже в 1830 роках „майбутніми панами Галичини", а поляків „колишніми панами Галичини", хоч „панами" Галичини стали українці щойно в 1918 р., і то дуже коротко. Йому присвятив М. Тершаковець працю п.з. „Відносини Вартоломея Копітара до галицько-українського письменства", що була надрукована 1910 р. З вдячности за те і для порівняння М. Тершаковець зібрав архівні матеріяли до цензурної історії сербських, чеських та польських рукописів і книг та опрацював їх у міру спроможности, як це видно з доданого списка праць. — Праця п.з. „Kopitar und Vuk", надрукована в 1908 р., була прийнята як докторська дисертація. Польський твір названий під 14. був предметом переписки австрійського міністерства закордонних справ з царським міністерством закордонних справ. — Праця п.з. „Нові Копітаріяни" була відчитана на великім конґресі слав'янознавців, що відбувся у Варшаві в 1934 р. — Тому що інші слов'янські дослідники не мали потрібного архівного матеріялу, праці М. Тершаківця були прийняті прихильно слов'янськими дослідниками: польськими, чеськими, сербськими, українськими (м.і. автором рецензії „Матеріялів і заміток", рецензії, написаної у московській мові.)

Не на матеріялах архіву міністерства внутрішніх справ у Відні, тільки на основі документів, що були в архіві Ставропіґійського Інституту у Львові, написана праця, названа під 12 числом, в якій заторкнено діяльність Дениса Зубрицького.

З ділянки українського фолкльору, в порівнянні з південно-слов'янським народним епосом, була праця, названа під 5 числом, надрукована в Берліні в 1907 р., в Архіві „fur slavische Philologie". Була це праця, читана на семінарі слов'янської філології у Відні, директором якого був названий професор. Замітний у цій праці був термін „український", який проф. Ягіч, як редактор „Архіву" дозволив ужити у своїм органі, хоч у тому самому часі, в тому самому „Архіві" в статті І. Франка був ужитий термін „kleinrussisch", тобто: „малоруський", а в статті д-ра Олександра Колесси був ужитий термін „sudrussisch", тобто: „південноруський". При цій нагоді, для ствердження історичної правди, треба відмітити, що проф. Ягіч, якому дехто робив закид москвофільства, поставився льояльно супроти українців, залишивши термін „український" у статті свого студента. В тодішньому науковому світі цей факт мав своє немаловажне значення. Проф. д-р Ватрослав Ягіч, найвизначніший у тодішньому науковому світі слов'янознавець, колишній довголітній професор у двох російських університетах, в Одесі і Петербурзі, редактор найвизначнішого в науковому світі журналу „Archiv fur slavische Philologie", допустив термін: український" у статті, надрукованій в його журналі у 1907 р.

Вже в молодих літах свого життя М. Тершаковець зацікавився творами української літератури княжої доби, коли Україна відіграла в історії ролю всесвітнього значення. Під час І-ої світової війни розпочав він студію над „Словом про Ігорів похід", одначе не закінчив. Видимим знаком зацікавлення літературою княжої доби була його праця про літописний переказ про трьох братів: Кия, Щека і Хорива та їхню сестру Либедь, яка була надрукована в Києві, 1928 р., у збірнику на пошану проф. Михайла Грушевського. На основі матеріялу, зачерпненого з різних ділянок науки: літератури, історії, лінґвістики та археології, виявилося, що в цьому переказі найшли відгомін події з часів великої мандрівки народів та що одна версія літописного переказу мала вплив на північно-германський варіянт пісні про Нібелюнґів. Вага цього спостереження полягає в тому, що предки українського народу вже в добі великої мандрівки народів відіграли відповідну активну ролю і що вони мали вже якісь перекази або героїчні пісні, з яких один варіянт оформився у відомому літописному переказі з одного боку, а також у північно-германському варіянті пісні про Нібелюнґів.

Бажаючи пригадати своїм землякам славне минуле свого народу і своєї Церкви, М. Тершаковець написав статтю п.з. „Слово першого митрополита українця". В 900 річницю його вступлення на митрополичий престіл. (Див. Бібл. ч. 15) М. Тершаковець надрукував також у „Шляху" з 1957 р. статтю: „Князь Володимир Василькович, 1289 р." Він представив постать, не тільки в українській, але також у всесвітній історії, знаменитого володаря, героїчного вояка і полководця, високо освіченого „філософа", мистця, фундатора церков, основника нових городів, зразкового християнина. (Див. Бібл. ч. 16)

Під час університетських студій М. Тершаковець написав дві більші семінарійні праці: 1. про фолкльорний елемент у творах Осипа Юрія Федьковича, 2. про життя і поетичну творчість Володимира Шашкевича. Для виконання першої семінарійної праці М. Тершаковець зазнайомився з усіма збірниками українського фолкльору. Це придалося йому і при писанні семінарійної праці в Відні — про взаємини українських народних пісень і дум із південнослов'янським епосом. Для другої праці, про Володимира Шашкевича, використав рукописні матеріяли бібліотеки „Народного Дому".

Найновіша праця М. Тершаківця це монографія про Маркіяна Шашкевича та його добу. В друку обійматиме ок. 600 сторінок. Це завершення довголітніх студій М. Тершаківця про М. Шашкевича і його значення для відродження західньої України.

Професор Михайло Тершаковець був найстаршим стажем дійсним членом НТШ та одним із найстарших віком наших науковців — педагогів. Продовж своєї педагогічної кар'єри сумлінно виконував обов'язки вчителя, виховника й викладача. Попри це займався науковою працею, якої висліди увінчалися друками поважних наукових творів, визначно ориґінальних. Він до останньої хвилини життя, не дивлячись на поважний вік працював науково, виконавши велику джерельну працю про добу Маркіяна Шашкевича. Вона є завершенням довголітніх студій про літературного й культурного пробудника західньоукраїнських земель, студій, яким він присвятив головну увагу своїх літературних наукових дослідів. Досягнення його наукових праць є великим вкладом в українську, як також і славістичну науку. Тому з нагоди сторіччя найстаршої наукової української установи Наукового Товариства ім. Шевченка Дирекція Філологічної Секції НТШ на загальних зборах НТШ в Ню Йорку 23 березня 1974 р. запропонувала іменувати професора д-ра Михайла Тершаківця почесним членом Товариства. Пропозицію схвалили загальні збори однодушною апробатою та рясними оплесками.

(Кінець)

ШАНОВНІ ДЕЛЕҐАТИ Й ДЕЛЕҐАТКИ 29 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! КОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є ПРИДБАННЯ 3,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ПРОСИМО ВАС ПАМ'ЯТАТИ ПРО „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ! ВАШ ГОЛОС БУДЕ ТИМБІЛЬШ ПЕРЕКОНЛИВИЙ, ЧИМ БІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВИ ЗОРГАНІЗУЄТЕ ДО КОНВЕНЦІЇ

Делеґація УККА...

(Закінчення зі/ст. 1-ої)

та коротко поінформував про працю УККА в минулому, в якій то праці Українська Православна Церква в ЗСА, завдяки якраз Митрополитові Мстиславові ,завжди йшла назустріч. Він просив Владику про дальшу співпрацю, про її затіснення та поглиблення в різних ділянках, а передусім в шкільництві.

Митрополит Мстислав, який прийняв делегацію УККА в асасті о. протопресвітера Артема Селепини, голови Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА, зі зворушенням щиро дякував представникам УККА за їх пам'ять та новорічні побажання. Владика твердив, що УККА, як всенаціональна українська репрезентація в Америці, має за собою велику та позитивну працю і осяги, і йому її треба піддержувати, розбудовувати та зробити її ще більше ефективною. Не раз, говорив Владика Мстислав, є місце та потреба на критику, бо всі ми помиляємось і тільки той, хто слідкує за громадським життям, може бачити хиби.

Нав'язуючи до проблем Української Православної Церкви в Америці, Владика Мстислав присвятив увагу питанню передусім вихованню нових священиків, що має місце в новововідкритій в Бавнд Бруку Духовній Семінарії св. Софії. Ми повинні присвятити багато уваги обороні українських політичних в'язнів, що терплять в Україні та поза її межами в тюрмах і концтаборах Сибіру, як і дати всебічну допомогу визвольним змаганням українського народу на рідних землях.

В дискусії та виміні думок брали участь всі члени делегації, подивляючи бібліотеку та мистецькі картини, які прикрашають резиденцію Владики Мстислава

Відспіванням „Многая Літа" для Владики закінчено цю зустріч, після чого Владика запросив делегацію УККА до найближчого ресторану на вечерю, в часі якої продовжено розмови на актуальні громадсько-політичні теми.

ПОДЯКА

Почуваюся до обов'язку зложити щиру подяку

УПРАВІ МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ

за придія грошевої помочі,
в сумі сто долярів,
на покриття лекцій фортепіяну
у п-ні проф. М. Байлової.

ІРУСЯ КОЦКА

Пассейк, Кліфтон, Патерсон, Ратерфорд і околиця!

В суботу, 11 березня 1978 р., о год. 6-ій веч.
в приміщенні Української Централі
при 240 Говп Авеню, Пассейк, Н. Дж.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати на 29-ту Конвенцію наступних Відділів:

42, 64, 97, 134, 143, 182 і 394.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх зборів.
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення абсолюторії Управі.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1978 р.
9. Доповідь головного предсідника ЙОСИПА ЛИСОГОРА.
10. Різні справи.
11. Закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

Йосип Лисогір — головний предсідник УНС
Василь Оріховський — обласний організатор

За Окружну Управу:

о. протопресвітер Теодор Форостій, почесний голова
Іван Хомко, голова — Василь Марущак, секретар
Іван Блиха, касир

Чікаґо й околиця!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чікаґо, Ілл.

повідомляє, що

в суботу, 18 березня 1978 р., о год. 7-ій веч.
в Союзовому Домі
при 845 N. Western Avenue, Chicago, Ill.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

в яких обов'язані взяти участь Члени Окружної Управи, конвенційні Делегати 29-ої Конвенції й Урядовці таких Відділів:

17, 22, 33, 35, 51, 61, 100, 103, 106, 107, 111, 114, 118, 125, 131, 136, 139, 157, 176, 190, 220, 221, 223, 250, 259, 301, 335, 379, 395, 399, 423, 425, 452,472, 499.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття Зборів й прийняття порядку нарад;
2. Вибір Президії Зборів;
3. Прийняття протоколу останніх Зборів;
4. Звіт Окружної Управи й Контрольної Комісії;
5. Дискусія над звітами;
6. Уділення абсолюторії Окружній Управі;
7. Вибір Окружної Управи й Контрольної Комісії;
8. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, гол. орг. УНС;
9. Затвердження пляну праці на 1978 р.;
10. Внески — запити — закриття нарад.

В зборах візьмуть участь:

Степан Гавриш — гол. організатор
Мирон Куропась — гол. радний
Анатолій Дорошенко — гол. радний
Богдан Дейчаківський — обл. орг.

За Окружну Управу:

Гелен Олек, голова — Стефан Карачевський, секретар
Володимир Бережан, касир

Ділимося сумною вісткою, що 18-го лютого 1978 р. в Чікаго, Ілл., відійшла у Вічність наша Найдорожча і Незабутня ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

СТЕФАНІЯ з РАБКЕВИЧІВ
ГОЛІЯН

нар. 20-го березня 1911 року в Немирові, повіт Рава Руська, в Західній Україні.

ПОХОРОН відбувся в Клівленді, Огайо, дня 21-го лютого 1978 р. з української католицької церкви св. ап. Петра й Павла на цвинтарі Всіх Святих.

В глибокому смутку:
муж — ІВАН
донька — ОКСАНА з мужем ВАСИЛЕМ МАРЧУКОМ і дітьми ЛІДІЄЮ, ДАНКОМ, МАРТОЮ і МАРІЙКОЮ
сини:
МИКОЛА з дружиною ЛІДІЄЮ і сином ОЛЕКСАНДРОМ
МИХАЙЛО з дружиною ОКСАНОЮ і доньками ГАНУСЕЮ і КАТРУСЕЮ
ІВАН з дружиною ҐЕЙЛ
АНДРІЙ з дружиною СЕНДІ і дітьми ТАНЕЮ і МИКОЛОЮ
Ближча і дальша Родина в ЗСА і Канаді

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. д-ра мед. Григорія Масика

складаємо 25.00 долярів на ФКУ в Гарварді.

Орися і Микола ГНАТЧУКИ

Замість квітів на могилу

бл. п. Параскевії Чмоли

на Фонд Українських Інвалідів 30.00 дол. складають

д-р Ераст і Зірка БУРАЧИНСЬКІ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашої Дорогої ДОНЬКИ, ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБУНІ

бл. п.

ЮЛІЇ ДУМКИ
з дому БЕЗУШКО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 18 березня 1978 р., о год. 6:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

Покійна народжена 21-го січня 1918 року в Детройті, Міш., Америка, упокоїлась 6-го лютого 1978 р. в м. Чернівці, Україна, там спічивають Її Тлінні Останки.

Просимо Приятелів і Знайомих про молитви в цей день за душу Покійної.

Горем прибиті:
мама — ТЕКЛЯ
син — ОРЕСТ з родиною в Україні
муж — МИХАЙЛО в Америці

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Галини Чорній

на будову церкви св. Юра в Ню Йорку пожертви по 25.00 дол. зложили знайомі з Бродів:

Стефанія і Стефан САВЧУК
Ерна і Микола БОГДАН
Люба і Павло МИХАЛЕВИЧ
Рената і Володимир МРУЧКЕВИЧ
Лідія і Ярослав ЧЕРНИК

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Невіджалуваного МУЖА і БАТЬКА

бл. п.

ВАСИЛЯ ДНІСТРЯНА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

у вівторок, 7 березня 1978 р., о год. 9 ранку у церкві св. Покрови Божої Матері в Озон Парку, Н. Й. при 87-ій вул. і 97-ій Авеню

Просимо в цей день згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина — ТЕТЯНА
Доньки — ГАНЯ, КАТРУСЯ
і Родина

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що 5-го лютого 1978 року в Кнокс, Інд. відійшов від нас назавжди

бл. п.

ІВАН КАРБАШЕВСЬКИЙ

народжений 10-го травня 1909 року в с. Палагичах, Івано-Франківської обл.

Покійний залишив ближчу та дальшу Родину в Україні, як також багато Приятелів та Знайомих.

Похоронні відправи відбулись 8-го лютого 1978 р. в катедрі св. о. Миколая в Чікаго, Ілл., а Тлінні Останки спочили на цвинтарі св. о. Миколая.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ОДНОСЕЛЬЧАНИ

Головна Управа Українського Золотого Хреста з великим і невимовним жалем ділиться сумною вісткою з Членами, Друзями і Українським Громадянством, що 26-го лютого 1978 року, з волі Всевишнього відійшла у Вічність, по довгій і тяжкій недузі наша Дорога Членка

мґр філософії бл. п.

ОКСАНА ҐЕНҐАЛО

член Головної Управи УЗХ, основниця і довголітня провідниця-виховниця літніх виховних таборів молоді УЗХ на оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па.

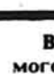
ПАНАХИДА в п'ятницю, 3-го березня ц. р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича, 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОНИ відбудуться в суботу, 4-го березня 1978 р., о год. 9-ій ранку з церкви Христа Царя при 17-ій вул. і Каюга, Філядельфія, Па., а відтак на український католицький цвинтар на Факс Чейсі.

•

Висловлюємо найглибше співчуття ВШ. Чоловікові і Родині Покійної.

Головна Управа УЗХ

В п'яту болючу річницю смерти мого Дорогого і Незабутнього Мужа

Д-ра Сави Никифоряка

і нашої Дорогої Приятельки

Д-р Неонілі Пелехович Гайворонської

що щиро занялася нами в перших місяцях нашого побуту в Ню Йорку, замість квітів на їхні могили, складаю 50.00 долярів на Український Науковий Інститут в Гарварді.

Анна НИКИФОРЯК

Ділимося сумною вісткою, що 28-го лютого 1978 року відійшов у Вічність, наш Найдорожчий і Незабутній ТАТО, БРАТ і ДІДУСЬ

бл. п.

о. ВОЛОДИМИР ТЕРЕЩУК

нар. 5-го травня 1903 року в Доброводах, Зах. Україна, учасник Визвольних Змагань, рукоположений на священика 22-го червня 1928 р., парох Свіржа, Гошова, Перевістів, Підгорців, Височка і Полтви в Зах. Україні, Гельбрунг в Австрії, а по прибутті до Америки 1950 р. Вілінг, В. Вірджінія, Лятроби, Па., Бейону, Н. Дж. і Линдори, Па

СВЯЩЕНИЧІ ВІДПРАВИ мали початися в середу, 1-го березня 1978 р., о 7-ій год веч. в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

В четвер, 2-го березня 1978 р., о год. 10-ій ранку похоронні Ієрейські Богослуження з церкви св. Івана Хрестителя на цвинтар св. Ґертруди в Кольонія, Н. Дж.

Горем прибиті:
дочки:
ЛІДА з чоловіком БОГДАНОМ ЛИСАКОМ
ІРЕНА з чоловіком ЯРОСЛАВОМ ЯВОРСЬКИМ
сестри:
ДАРІЯ з чоловіком АНТОНОМ ЯРЕМЕНКОМ
НАТАЛІЯ БУТРИНСЬКА в краю
ГАЛИНА з сином ЯРОСЛАВОМ СИТНИКОМ
братова — МОНІКА з дітьми ЮРІЄМ і ІРЕНОЮ
внуки:
ІГОР і МИХАЙЛО ЛИСАК
МАРІЯ і ЮРІЙ ЯВОРСЬКІ
Ближча і дальша Родина в ЗСА і Україні

З великим смутком сповіщаємо Українське Громадянство, Рідних, Приятелів і Знайомих, що в неділю, 26-го лютого 1978 року відійшла від нас у Вічність, по довгій і важкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни

бл. п. мґр філософії

ОКСАНА з ГОЛУБІНКІВ ҐЕНҐАЛО

б. проф. Торговельної Академії Карпатської України, член Головної Управи Українського Золотого Хреста, член Управи СФУЖО, довголітній секретар ЗУАДК, член Екзекутиви УККА, член ОУН, заслужена Пластова діячка, довголітня виховниця та опікунка Української Молоді та член інших українських Товариств і установ.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 3-го березня ц. р., о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні М. Насевича, 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОНИ відбудуться в суботу, 4-го березня 1978 р., о год. 9-ій ранку з церкви Христа Царя при 17-ій вул. і Каюга, Філядельфія, Па., а відтак на український католицький цвинтар на Факс Чейсі.

Горем опечалені:
муж — ПЕТРО
брат — д-р МИРОСЛАВ ГОЛУБІНКА в Чехії
кузини:
СОФІЯ РУДАВСЬКА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
мґр ТЕОФІЛЬ РУДЕНСЬКИЙ з дружиною
шваґри:
ПАВЛО ҐЕНҐАЛО з дружиною СТЕФАНІЄЮ
ВОЛОДИМИР ҐЕНҐАЛО з дружиною СТЕФАНІЄЮ
АННА ЧОРНА з мужем ЮХИМОМ
та ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді та Україні

•

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на Фонд Таборової Молоді УЗХ, Пласт, Фонд Допомоги Українським Політичним В'язням і на Беатифікаційний Процес Митрополита Слуги Божого Кир Андрея Шептицького або на інші громадські цілі.

P. Gengalo
5129 N. 16th St., Philadelphia, Pa. 19141 (215) DA 9-9123

ВАСИЛЬ СТУС...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

аби всі вони — міркування заперечення — диктувалися страхом перед танком, що все трощить перед собою.

Надіслав телеграму до Івана С. — 19.10. (ч. квит. 20901) — на Всесвятське. Знаю, що в них піст, чув їхню заяву. Це все, — наша історія.

Скажу Вам: до січня 1972 року я був українофілом (здається, більшість моїх знайомих мала таку ж барву). Мордовія мене зробила українцем. Тепер мені байдуже, як мене називатимуть: націоналістом чи шпигуном чи зрадником. Я знаю своє і надто катострофічне духове існування мого народу, щоб можна було сидіти, склавши руки.

І не можна звужувати проблеми — питання репресій чи мук в'язнів. Є питання народу — і є масштаб цього питання, звужувати який гріх. Я певен того, що можу знову повернутися до Мордовських пущ. На це треба дивитися спокійно. Зрештою, колись же надокучить владі душити нас за закритими дверми судових процесів. І мені здається, що надокучити має — скоро.

Проте скажу — аби Ви знали: в разі арешту я відмовлятимусь вести будь-яку досудову розмову, хай і запакують у божевільню. В разі суду я вимагатиму відкритого судового процесу, представників міжнародних організацій, членів Наглядного комітету, Конгресу світових українців. А не доможуся — оголошу голодівку на весь час суду, не відповідаючи на питання. Моє слово — буде лише останнє. І в ньому я не дам завузити предмету судового обговорення, а називатиму проблему, яку старанно ховають і в суді: стан мого народу, репресії українців, суть т. зв. інтернаціоналізму по-російському і т. д.

Я кликатиму на суд і кореспондентів „Юманіте" й „Уніти". Я визначу все, що можна означити.

Від теревенів у Бєоградї я не сподіваюся нічого. Зрештою, смішно надіятися, знаючи нашу історію, знаючи, що все благоденствує на всіх язиках, звикле до того сторіччями.

Більше скажу: моя поезія, мої переклади чи літературні статті — то грішне зайняття. Обов'язок сина народу, відповідальність за цей народ — єдині обов'язки. Я не буду обирати жадної пом'якшувальної позиції — літератора право бути самим собою і мати почуття людської гідности. Я поставлю всі крапки над і.

Хочу, аби це знали, бо все може трапитися. Недарма ж мене загнали аж на Колиму. Це навіть не той Магадан, де колись відбував заслання Андрій Амальрик. Це щось кращого. Це місце якраз для українців. Завтра тут десь буде В'ячеслав Ч., потім — інші. За крайокрай — це путівка для українців, що виносять на собі найбільший тягар у всіх зачинаннях протестаційних (діють ще недобиті гени гордого козацтва), але домагаються найменшої користи для себе.

Табірний досвід показав, що наші люди — надто схильні до внутрішніх чварів. Може — як ніхто інший. Гірко, боляче то все спостерігати. І все то — історичні наслідки (хто його знає, може, вони давалися і далися взнаки вже при руїнах Київської Руси?).

І внаслідок усіх наших загумінкових факторів маємо те, що всі наші зусилля марнуються. А несхибна невіра в те, що можна чогось домогтися і в цих умовах — призвела до того, що ми, маючи дуже багато проблем, ставимо їх чи не в останню чергу, заплутані в словоблудді репресивних пропаганд.

Не знаю, як стоїть справа нині (може, взагалі не стоїть ніяк, бо „вулиця розбіглася"), але передніми роками в демократичних сферах до нас ставилися дуже упереджено (взагалі я я ще чую по Колимі, на більшу половину заселеній землячками, чи то недоробленими: отими собі бовтями, що знизує плечима, нітиться, мекає, або — відхрещується). Ця упередженість мені дуже боліла — чув її і з російських і з єврейських (досить незлих, урешті) уст. А особливо боляче було довідатися про рукопис якогось Мазепи-Токаївського, що широко циркулював між Москвою і Ленінградом. Мені переказувано було, що це трактат, що оглядає більшу українську історію і визвольний рух, великий за обсягом — коло 200 сторінок машинопису. Тон має енергійний, аж деякі націонали не українського походження дрижаки хапали, читаючи. Так ось: у шовіністичних колах рукопис було сприйнято за рукопис із КДБ. Щось таке було в сприйнятті на Україні, хоч я не певен, чи читала та людина, що відгукнулася про рукопис, сам текст. Цікаво і те, що цей твір не циркулював на Україні, як і Дзюбин і Морозів трактати не циркулювали по Москві дуже повільно, а Прибалтика так і не змогла дістати Дзюби, хоч як воліла. Ось Вам ситуація.

Тепер аж страх думати — як там у Вас тихо і мирно. І знаю, що зовсім недарма шовіністична лють проливається на нас — у першу чергу.

Чув, що земляки Перми мали піст. Власне, окрім Глузмана і Ковальова та Баграта з Вірменії (чи Апороніка) — всі наші. А Літературна Україна поливає — статтею Виноградського: і як Вам, Іване, Євгене, хліб їсться? А їм якраз і не їсться.

Чув за режисера з К. студії науково-популярних фільмів (російське прізвище, — дав пресконференцію, де він про деморалізацію селян і інтелігенції на Україні. То — жах — справді, що пороблено з нашим народом

Михасю, люба, не гнівайся, що Валею я не передав для Тебе навіть листа. Дуже не хочу, аби Валя мала неприємности на роботі. Я ж дуже непевний у неї чоловік — і допомогти (регулярно) не зможу. Ось і зараз — не знаю, коли стану до роботи і скільки ще проболію.

Люба Льолю, Надіє, Павле, не майте гніву й Ви — надто багато листів зникає.

Дорогі Світлано, Юрку. Ви — так само. Знаю, що коло Вас біда — пишіть усе ж таки хоч гуртові листи (все менше збавляти часу). Одного бодай (але цінного, аби не вкрали!) на місяць-два. Їй Богу, трохи зле без голосів з України — голосів, якими я тільки й живу і які вже з німоти мені причуваються.

Недавно я думав про Ніну С., що наміряється виїхати до Австралії (не знаю, що з того буде, але помагай Біг, Ніно А.!). Уявив собі українську дисидентську колонію — де-небудь у тім краї. Колонію на кшталт Левицького чи фланг раніших. І поралися б, і працювали коло культури — подалі від цієї гебістської України. А потім? Коли запасів стало меншати? Коли схотілося б у Кончу-Заспу чи Святошинські ліси чи Карпати? Поки, я особисто, проти виїзду. Звичайно вибір між Мордовією чи Володимиром і виїздом — був би нелегкий, хоч на шалях мали б рівноваговї, вважайте, клопоти. І все ж...

Збираюся позивати в суд „Радянського письменника", що не повертає мені рукопису віршів. Цікаво, що з того буде? На 99 відсотків знаю наперед, що. І однак - позиватиму.

Дякую листа Євгена С. і поштівку для нього. І — трохи для Євгенової Лілі.

Шановна Валеріє! Дістав Вашого листа — дякую. Листа од Євгена мав 12.У. (його лист від 18.ІУ.77). Відписав йому, вклавши фото. І цінний був лист, а далі цензора не пішов. Ліле-Валеріє, Ваш лист — сумовито-рівний і шкода мови — про Ваше заспокоєння: це було б зайве. Ви ж бо: Євгенова дружина. Феномени втрати пам'яти на найдорожче, про які Ви пишете, — то феномени часу. Моїй Валі кожне побачення уявляється сном. А коли ми оце здибалися на 3 тижні, то враження було таке, ніби ми вперше зазнайомилися.

Отже, ГБ не тільки бере, але й повертає.

Справді: наша туга — реальніша. Мука — постійна й субстанціональна, а реальність — лише перерва туги, короткий спочин. Так, мені Дмитро уявляється 5-річним, а то й зовсім немовлям, ніби росте в снах, хоч я його бачив 9-річним — для мене був несправжній. Я витужив його в спогадах — і весь він там.

Валеріє, перепрошую за довгу павзу. В мене були клопоти (ще й досі)! Знаєте, що Євген — може, найдорожча для мене людина. Як Іван С., як Славко Ч., як Михася. Валеріє, хочу дуже, аби Ви знайшли в собі запаси — пишатися своїм чоловіком. Нам справді часом тяжко оговтатися на тій висоті — видноті, куди нас піднесла доля. Вона більша за нас і, може, вартіша за нас. Отже, дякуймо Богові, що він такий до нас милосердний. Знаєте, з якою повагою казав про Євгена і В. Л. Вірин чоловік. Я його дуже сподобав — коли він був у формі, хоч то бувало не часто, на жаль.

Уклін мій усім дружинам такої ж високої, як у Вас, долі.

Уклін моїм побратимам. Зичу всім Вам сили — осягнути місце своє і не підупасти на силі од захвату. Бажаю найкращого!

Ваш В. С.

Пишіть, як там був В. Л. у Києві, бо Люба П. пише, що Зоріян був півроку (а який же славний хлопець!). Переказуйте, як у Пермі витримали піст, як здоров'я хлопців.

Всім — щирі привіти. Обіймаю Вас. Ваш В. С.

29 жовтня 1977

Адреса: Магаданська обл., Теньгушевський р-н, с. Матросова.

ПЕРЕДПЛАТИЛИ ТРИ ТОМИ ЛІТЕРАТУРНОЇ СПАДЩИНИ Б. КРАВЦЕВА

В березні ц. р. Кураторія Фонду для видання літературної спадщини Богдана Кравцева проголосила передплату на заплянований три томи цієї спадщини, перший з яких — повна збірка поетичної творчости уже вкоротці появиться друком, та негайно буде висланий усім передплатникам. Всі три томи коштують в передплаті 25.00 дол., а після появи друком коштуватимуть 35.00 дол. Після проголошення передплати вже надіслали свої замовлення (долучивши в більшості до передплати також свою пожертву на видання цієї спадщини):

СПИСОК Ч. 6.

Б. Кондра	Ф. Луцишин
Д-р М. Грушкевич	Д-р В. Роздільський
О. Казанівський	М. Мочула
Р. Ільницький	Д-р Юрій Криволап
Д-р М. Кобринська	З. Юрків
В. Бакалець	Я. Яросевич
М. Климишин	Ред. З. Снилик
І. Головінський	П. А. Данчук
В. Крупа	А. С. Харак
Н. Залуська	В. Кульчицький
В. Гаврилюк	П. Голіят
Мгр М. Дупляк	Л. Крупа
О. Чмола	О. Фіріщак
Я. Цибульський	Д-р Р. Кос
Ю. Павлічко	Університет Індіяни

Члени 3-го Куреня УПС „Лісові Чорти" з Ню Джерзі

Йосип Гапій	
Роман Загайкевич	Ростислав Мілянич
Андрій Мицьо	Юрій Тарасюк
Василь Мочула	Остап Тершаковець

МАНІФЕСТ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

товаришів (комуністів) у справі Курильських островів. Вони мають рацію: совєтське становище є становищем великодержавного шовінізму і в Азії і в Европі''.

,,Об'єктивно кажучи, політично-бюрократична ортодоксія Москви стала реакційною. І тому, щоб могти використати свою власну імперіяльну могутність, вона стримує комуністичний світовий рух від нових ідей, нових теорій, нових практичних заходів. Вона робить великодержавну політику без огляду на інтернаціональний робітничий рух чи так звані братні країни''.

,,Росія не знала ані Реформації, ані Раціоналізму, ані ліберальної цивілізації. Цей факт знайшов вислів у характері партії і уряду СССР. Технократичне суспільство, пересякле частинно передхристиянськими мітами і частинно великоросійським націоналізмом з додатком антисемітського, антидемократичного і антинаціонального (цебто, проти національних меншостей) способу думання, вислову і поведінки може викликати тільки відразу у Західній Европі''.

,,Сталінізм це не було збочення, це є суть системи. Сталінізм і фашизм це є двійняки, коли дивитись на монополію уряду і на критерій боротьби за поширення влади. Дозвольте пригадати слова в'язня концентраційного табору Курта Шумахера, що схарактеризував сталіністів як на червоно помальованих нацистів''.

,,Тому ми погоджуємось з китайськими товаришами, які вважають совєтських володарів свого роду неофашистами. Вони попередили Гітлера відносно концентраційних таборів, вони ще сьогодні практикують антисемітизм''.

,,Царі платили своїм політичним в'язням життєві кошти і залишали їх на вигнанні в спокою — Ленін і Сталін жили у сибірській сільській хаті. Гидоту робітничих і карних таборів та закладів для божевільних, що в них опинились критики режиму, сталінське політбюро зарезервувало для себе. Варварська система спричинила після 1945 р. серед комуністів в СССР і багатьох анексованих східньоевропейських державах більше людських жертв аніж гітлерівський фашизм і війна''.

,,Переслідування соціяльне, расове, національне і релігійне є соромом для партії, що називається комуністичною і яка удає, начебто вона діє згідно з бажанням суспільства''.

,,Ми виступаємо за те, щоб покінчити із шкідливим розподілом інтернаціонального руху, що його російські інструктори або спричиняють, або на інших накидають''.

,,Усі змагання за владу в Політбюро — Акерман, Цайсер, Гернштад, Ельснер, Шірдеван, Ульбрихт проти Гонекера — були зв'язані з національною проблемою''.

Демократичні комуністи можуть в Німеччині тільки тоді здобути політичні впливи, коли вони присвоять собі думання Маркса під час революції 1848 р. і будуть на наступні десятиліття його дотримуватись: ,,Щоб ціла Німеччина стала єдиною і неподільною республікою''.

,,Ми обстоюємо наступальну національну політику, ми є за концепцією, ціллю якої є об'єднання Німеччини, в якій соціялдемократи, соціялісти і демократичні комуністи матимуть перевагу над консервативними силами''.

СПРАВА ЖІНОЧИХ ПРАВ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ру, на які виклади вони схочуть ходити, не питаючись згоди батьків.

Вже цих кілька пунктів, а сюди ще можна додати справу абортів, забезпечення рівної можливости праці і платні для жінок, — вказують на те, що ці справи дуже складні і пов'язані з нарушенням всієї дотеперішньої родинної і суспільної структури. Коли б їх нерозважно впровадити в життя, це довело б суспільство до повної катастрофи. Це ми вже бачимо сьогодні на прикладі масових розводів і великого числа занедбаних і здеморалізованих дітей і молоді. Святість супружжя і догляд добробуту родини — це великий і вседенний обов'язок у великій мірі матери. Багато працюючих жінок, яким зовсім нема конечної потреби йти на заробітки, забирають сьогодні працю батькам, які мають на своєму утриманні свої родини. Жінка-мати мала б іти на заробітки тільки в крайньому випадку, коли її чоловік не в стані вповні утримати родину, або з якихось інших оправданих причин.

Я тут більше пишу про акцію опозиційних жінок до згаданої повище Конференції, бо в дотеперішніх звітах про їхній З'їзд в українській пресі дуже мало згадувалося.

Американський уряд хоче тепер знати, чого в дійсності бажає собі американське жіноцтво. Тут важно, щоб і українське жіноцтво висказало свою думку в цій справі. Було б дуже побажаним, щоб і Союз Українок тут чітко визначив свої позиції до порушених справ.

Нам відомо, що в американському суспільстві, а особливо в християнському, переважають жінки, які гордяться тим, що вони можуть бути дружинами, матерями і господинями. Вони горді з того, що можуть виховувати своїх дітей і бути співсупругами своїх мужів. Вони люблять своїх чоловіків, своїх дітей і свої родинні обов'язки, а де можуть допомагають і в загальній суспільній праці. Вони почуваються вповні вільними і щасливими у своєму Вищому Покликанні і мають повне почуття людської гідности і Божого дитинства.

Передусім спитаймо себе: Хто зацікавлений знищенням суспільної і національної основи — стабільного родинного життя? Напевно тільки темні і ворожі Богові і людині елементи, незалежно від того, чи вони це розуміють, чи ні. Родину і її божественні основи треба старанно і послідовно змінювати, а не злочинно й демагогічно її підкопувати і руйнувати.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ

Ню Йорк, Н. Й. — Об'єднання Українських Письменників ,,Слово'' та Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку влаштовують у п'ятницю, 3-го березня ц. р. о год. 7-ій вечора, у приміщенні цього Клюбу, Літературний Вечір в пошану Миколи Понеділка. Вступне слово виголосить Іван Смолій, уривки з посмертної збірки новель і нарисів ,,Диво в решеті'' прочитають: М. Зелик, О. Кебало та С. Крижанівський. У музичній частині Вечора виступить співачка Христина Карпевич, яка співатиме при фортепіяновому супроводі Миросі Баслядинської. Програмою вечора провадитиме Уляна Любович.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЕВА КУКУЛА, членка УНС Відд. 100 Т-ва ім. Т. Шевченка в Ґері, Інд., померла 20 вересня 1977 на 81 р. життя. Нар. в 1896 р. в Україні і стала членкою УНС в 1916 р. Залишила у смутку сина Миколу і дочок Анну, Марію та дальшу родину. Похорон відбувся 23 вересня 1977 р. на цвинтарі Шеарвілле.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

АНАСТАЗІЯ НАЗАРЕНКО, членка УНС Відд. 39 Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н. Й., померла 22-го серпня 1977 р. на 76 р. життя. Нар. в 1902 р. в Україні і стала членкою УНС в 1950 р. Залишила у смутку синів Сергія і Михайла з родинами та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 26 серпня 1977 р. на укр. прав. цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ВАСИЛЬ ЛУЩИК, член УНС Відд. 5 Б-ва св. Миколая в Асторії, Н. Й., помер 16 листопада 1977 р. на 57 р. життя. Нар. в 1920 р. в с. Бишків, пов. Рава Руська, Україна і став чл. УНС в 1970 р. Залишив у смутку дружину Параскевію, сина Павла з дружиною Марією і дітьми, сина Володимира з дружиною Геленою і дітьми, та синів Юрія і Івана, ближчу та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 19 листопада 1977 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Хоманчук, секр.

